

Številka: 00104-513/2017/6
Datum: 30. 11. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi s prihodnostjo turizma v Sloveniji

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Marijan Pojbič je na Vlado Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi s prihodnostjo turizma v Sloveniji. Poslanec navaja, da Vlada RS in pristojni minister namenja premalo pozornosti področju turizma, ki je po njegovi ocena ena od glavnih gospodarskih dejavnosti. Po njegovem mnenju Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017 – 2021 Slovenijo oddaljuje od cilja uspešne turistične dežele, saj predvideva uvedbo novega davka, povišanje turistične takse, nejasna je tudi usoda turističnih podjetij v državni lasti. Sprašuje, kakšne bodo posledice novega davka in večkratno zvišanje turistične takse na slovenski turizem in podjetja, ki delujejo v turistični panogi ter kakšno je stališče Vlade RS o primernosti državnega lastništva v turističnih podjetjih in kaj namerava Vlada RS s temi podjetji narediti.

Vlada RS podaja naslednji odgovor:

Vlada RS prepoznava turizem kot pomembno gospodarsko panogo, ki ustvari 13 % BDP-ja, 38 % izvoza storitev in 8 % celotnega izvoza. Rezultate slovenskega turizma zaznamuje odličen in nadpovprečni obisk Slovenije. V letu 2016 nas je skupaj obiskalo 4,3 milijone turistov, kar je 10 % več kot leta 2015, od tega so se prihodi tujih turistov povečali za kar 12 %. Skupaj so ustvarili 11 milijonov prenočitev, kar je 8 % več prenočitev kot leto pred tem. V letošnjem letu nas je od januarja do septembra obiskalo 3,8 milijonov turistov, ki so ustvarili skoraj 10 milijonov prenočitev, kar je 14 % več turističnih prihodov in 12 % več prenočitev turistov kot v istem obdobju prejšnjega leta. Največje rasti beležimo pri prihodih tujih turistov, ki so se v tem obdobju povečali za kar 18 %.

Prilivi iz naslova izvoza potovanj so v letu 2016 znašali 2,2 milijardi evrov, kar je 4 % več kot leto pred tem. Do konca letošnjega avgusta smo iz naslova izvoza potovanj po podatkih Banke Slovenije zabeležili 1,6 milijarde evrov, kar je 10 % več kot v enakem obdobju lani. Če podrobneje pogledamo ta ključni kazalnik, rast prilivov iz naslova izvoza potovanj, opazimo stabilno rast.

Rast turizma v Sloveniji ni naključna. V prvi vrsti se moramo zavedati, da so se turistični tokovi v zadnjem času preusmerili, in da celotna Evropa beleži veliko rast pri prihodu tujih gostov. Seveda pa imamo tudi sami velike zasluge za povečan obisk Slovenije. Ta je plod uspešne promocije slovenskega turizma doma in v tujini, povečanih aktivnosti turističnega gospodarstva ter ključnih ukrepov in aktivnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: MGRT) v sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo (v nadaljnjem besedilu: STO). Ustvarjanje ustreznega poslovnega okolja za uspešno poslovanje slovenskega turističnega gospodarstva, kar je zelo pomembna naloga MGRT, in kontinuirana promocija

Slovenije kot zelene, aktivne, zdrave destinacije za petzvezdnična doživetja, ki jo izvaja STO v tesnem sodelovanju s turističnim gospodarstvom, je Slovenijo umestila med zaželeno atraktivne globalne turistične destinacije. Tudi ostali deležniki slovenskega turizma so s svojim trudom za kakovostne in inovativne turistične produkte doprinesli k temu, da Slovenija postaja vse bolj atraktivna in prepoznavna destinacija z jasno in prepričljivo zgodbo.

Z rezultati slovenskega turizma smo zelo zadovoljni, a naš cilj je bistveno višji: želimo doseči 3,7 – 4 milijarde evrov iz naslova izvoza potovanj. Ta cilj je ključni cilj Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017 – 2021, ki jo je Vlada RS sprejela 5. oktobra 2017.

Nova strategija turizma ponuja odgovore na vprašanje, kako doseči ta ambiciozni cilj ter s katerimi ukrepi se soočiti z izzivi slovenskega turizma, ki so: doseganje višje dodane vrednosti, pomanjkanje investicij v turistično ponudbo, izboljšanje letalske in železniške dostopnosti, inovativni produkti, višja kakovost, bolj plačani in bolj motivirani kadri, državno lastništvo, zagotovitev sistemskega financiranja Slovenske turistične organizacije.

Kot lahko razberete iz analize stanja, ki jo opredeljuje strategija, slovenski turizem ni v optimalnem stanju. Številke so še vedno dobre, a v resnici smo na razpotju. Infrastruktura je zastarela, ni dovolj novih investicij, obstoječi produkti imajo nizek potencial dodane vrednosti. Zato strategija opredeljuje 6 ključnih politik, znotraj katerih je navedenih 75 ukrepov, katerih uresničitve bo vodila v preboj slovenskega turizma.

Zavedamo se, da so potrebne bolj odločne poteze, a verjamemo, da smo dosegli konsenz o tem, kako pomemben je turizem ter kako pomembna je uresničitve vseh ukrepov, ki bi mu omogočili nadaljnjo, še bolj odločno rast.

Med ukrepi so navedeni tudi ukrepi, ki jih navajate.

Glede **uvedbe lokalnega davka** za vsa podjetja, ki neposredno ustvarjajo dohodek, in za izbor podjetij, ki posredno ustvarjajo dohodek, temelječ na turističnih dejavnostih v turističnih destinacijah (ukrep Uvedba vertikalnih in horizontalnih povezav znotraj sistema upravljanja turizma) lahko navedemo, da gre za smernico, ki je v strategiji zapisana na podlagi izvedene analize stanja, intervjujev s ključnimi deležniki slovenskega turizma, primerov sosednjih držav ter strokovnega mnenja pripravljavca strategije in MGRT. Navedeno pomeni, da gre za možnost, smernico, za katero smo prepričani, da bi imela pozitiven vpliv na razvoj turizma v destinacijah. Če bi se vsi partnerji slovenskega turizma in vsi ključni resorji v nadaljnjih fazah strinjali z ukrepom, bo le-ta predpisan, kot je to sistemsko ustrezno za ukrepe, ki so davčne narave. Pri sistemskem davčnem urejanju se upoštevajo zlasti cilji in nameni davčne politike, trenutni javnofinančni okvir in administrativne možnosti in stroški izvedbe. Primerna in koristna je tudi javna obravnava, v okviru katere se podrobneje razpravlja o učinkih ukrepa.

Glede **posodobitve turistične takse** (povišanje in distribucija) naj izpostavimo, da je ukrep že zapisan v nov Zakon o spodbujanju razvoja turizma, ki ga je Vlada RS sprejela dne 16. 11. 2017, ki določa najvišje možno povišanje turistične takse, občine pa so tiste, ki sprejmejo odločitve o dejanskem povišanju. Gre za strogo namenska sredstva, namenjena nadaljnjemu vlaganju v turistično infrastrukturo.

Najvišji možni znesek turistične takse naj bi se v skladu s predlogom zakona iz 1,265 evra zvišal na največ 2,5 evre (znesek je lahko tudi nižji ali enak sedanjemu, odvisno od odločitve občine), nikakor pa ne gre, kot navajate, za večkratno povišanje turistične takse. Za ohranitev konkurenčnega položaja slovenskega turizma na tujih trgih je povišanje takse nujno.

Nov Zakon o spodbujanju razvoja turizma uvaja tudi promocijsko takso, ki se bo turistom zaračunala v sklopu plačila turistične takse, in sicer v znesku v višini 25 odstotkov obračunane

turistične takse. Promocijska taksa bo prihodek Slovenske turistične organizacije in bo namenjena za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije.

Glede nejasne **usode turističnih podjetij**, ki so v državni lasti, naj najprej poudarimo, da je ena izmed ključnih politik strategije ravno politika investicij. Tista, od katere je odvisno ali bodo naši cilji uresničeni ter ali bo slovenski turizem doživel preboj ali stagnacijo. Nujno je nasloviti vprašanje prestrukturiranja podjetij v državni lasti, kot tudi vprašanja novih greenfield investicij in spodbud v obliki ugodnih kreditov.

Vaša trditev, da strategija navaja, da bi morala država podjetja v državni lasti čim prej prodati, ne drži. V strategiji je navedeno, da ima Republika Slovenija neposredno ali posredno v lasti 31,9 % vseh hotelskih in igralniških podjetij. V turističnem in hotelskem sektorju ima država v lasti 38 % premoženja v 20 ključnih podjetjih na področju turizma. Ta podjetja se spopadajo z neučinkovitim upravljanjem, nevlaganjem v zadnjih nekaj letih ter propadanjem hotelov in letovišč s slabim upanjem, da bo trenutna situacija v krajšem obdobju rešena.

Zato se predlaga strokoven in transparenten model prestrukturiranja hotelskega portfelja v lasti države z namenom maksimizacije potenciala za rast portfelja. Predlagamo oblikovanje državnega sklada za prestrukturiranje podjetij pod okriljem SDH, s profesionalnim vodenjem in jasnim poslovnim načrtom. Prvi, nujni, korak izvedbe tega ukrepa je zagotovo priprava podrobne finančne analize, ki bo izvedena strokovno in smotrno. Vse te naloge ne odstopajo od uveljavljenega sistema korporativnega upravljanja družb v državni lasti, ki skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu poteka v okviru SDH. Strategija želi le poudariti pomen upravljanja SDH s portfeljem turističnih družb in ga povzdigniti na višji in posebnostim panoge prilagojen nivo.

Za turistična podjetja si želimo odgovornih zasebnih lastnikov, vendar je v tem trenutku model prestrukturiranja zagotovo boljša rešitev kot nesmotrna prodaja, ki ne bo vodila v dolgoročno rast in stabilnost podjetij in turističnih destinacij.